

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen
 van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse
 integratie- en inburgeringsbeleid
 - Tweede principiële goedkeuring

Samenvatting

Voorliggend voorontwerp van decreet past het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid aan in het kader van de volgende 8 elementen:

1. de participatieorganisatie;
2. de inkomensgerelateerde retributie voor het inburgeringstraject;
3. de invoering van een voortraject inburgering in het land van herkomst en een verplicht voortraject in Vlaanderen voor derdelands arbeidsmigranten en hun meerderjarige familieleden;
4. de verhoging van het taalniveau binnen het inburgeringstraject naar B1 mondeling;
5. een bredere inzet op activering binnen inburgering;
6. de optimalisering van de regierol en sanctionering in het kader van een geïntegreerde aanpak;
7. de verwerking van persoonsgegevens;
8. de optimalisering van het inburgeringstraject.

1. De participatieorganisatie

Het doel en de opdrachten van de participatieorganisatie worden aangepast en gericht omschreven.

2. De inkomensgerelateerde retributie voor het inburgeringstraject

De vrijstellingscategorieën van de retributie worden aangepast zodat ze inkomensgerelateerd worden en niet meer op basis van statuten worden toegekend. In de aangepaste regeling wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen vrijwillige en verplichte inburgeraars zodat de inkomensgerelateerde vrijstellingscategorieën ook op deze laatste van toepassing zijn. Wie recht heeft op een vrijstelling zal een verminderd retributiebedrag betalen. De retributie wordt niet langer enkel gekoppeld aan de cursus en de test maatschappelijke oriëntatie maar wordt een retributie voor het geheel van de door het EVA aangeboden dienstverlening binnen het inburgeringstraject. De retributie is niet van toepassing voor inburgeraars ingeschreven in het

Rijksregister in een gemeente van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen die toegang hebben tot het inburgeringstraject.

3. Het voortraject inburgering in het land van herkomst en het verplicht voortraject in Vlaanderen voor derdelands arbeidsmigranten en hun meerderjarige familieleden

Er worden voortrajecten ingevoerd zodat inburgering al in het land van herkomst kan worden opgestart. Voor derdelands arbeidsmigranten en hun meerderjarige familieleden wordt het voortraject verplicht eenmaal zij zich vestigen in Vlaanderen.

4. De verhoging van het taalniveau binnen het inburgeringstraject naar B1 mondeling

De kennis van het Nederlands is een van de sleutels om volwaardig deel uit te maken van onze Vlaamse samenleving en versterkt de onderlinge verbondenheid. Een goede taalkennis is dé basisvoorwaarde voor de integratie van nieuwkomers. Het is de beste garantie op een succesvolle schoolcarrière en een job. Nederlands leren, kennen en spreken zorgt ervoor dat de gelijke kansen die Vlaanderen biedt, gegrepen kunnen worden. Deze garantie vraagt tegelijk dat Vlaanderen die kansen voor iedereen duurzaam en kwaliteitsvol maakt. Daarom wordt het taalniveau in het kader van het inburgeringstraject opgetrokken naar B1 voor de mondelinge vaardigheden, zoals omschreven in het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen.

Dit voorontwerp van decreet voorziet in de noodzakelijke ondersteuning om dit traject op maat van de inburgeraar succesvol te maken voor iedere inburgeraar. Zo verkrijgen inburgeraars bijkomende trajectbegeleiding, wordt niet langer enkel ingezet op formeel NT2-aanbod, maar worden oefenkansen Nederlands ook opgenomen in het inburgeringstraject.

5. Een bredere inzet op activering binnen inburgering

Activering is een doorlopende focus doorheen het gehele inburgeringstraject. De derde pijler wordt daarom hervormd naar een 'activeringstraject'. Dit weerspiegelt de bredere inzet van de Vlaamse Regering op activering binnen inburgering, complementair aan de inschrijving bij VDAB of bij Actiris.

6. Optimalisering regierol en sanctionering in het kader van een geïntegreerde aanpak

De regeling op vlak van regie en sanctionering door derden (OCMW en VDAB) wordt sterk vereenvoudigd. Het EVA wordt aangeduid als exclusieve regisseur van het inburgeringstraject voor alle inburgeraars. De handhavingsambtenaren van het Agentschap Binnenlands Bestuur worden aangeduid als sanctioneringsinstantie voor alle op basis van het decreet betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid verplichte inburgeraars.

7. De verwerking van persoonsgegevens

De bepalingen m.b.t. de verwerking van persoonsgegevens worden verduidelijkt, gecorrigeerd en waar nodig aangepast aan de met voorliggend voorontwerp van decreet aangebrachte wijzigingen aan het inburgeringsbeleid. Daarnaast wordt een rechtsgrond toegevoegd voor het EVA en het Agentschap Binnenlands Bestuur voor het opvragen van persoonsgegevens. Tot slot wordt er een specifieke bewaartermijn toegevoegd in het kader van het organiseren van bevragingen die worden afgenomen bij personen van Belgische en buitenlandse herkomst met het oog op de monitoring en evaluatie van het Vlaamse integratiebeleid.

8. Optimalisering van het inburgeringstraject

De bepalingen rond de opmaak van het inburgeringscontract en de uitstelgronden binnen het inburgeringstraject worden geoptimaliseerd. Het inburgeringscontract wordt het formele startpunt

van de uitgebreide dienstverlening binnen het traject, waardoor intake, screening en de vaststelling van vrijstellingen pas na de ondertekening van het contract plaatsvinden. Dit laat een snellere trajectopstart toe. Daarnaast worden de uitstelgronden geactualiseerd: “werken of studeren” zijn niet langer redenen voor uitstel, zodat de aanmelding en ondertekening van het contract tijdig kunnen plaatsvinden. Verder wordt ook de vrijstellingsgrond op basis van een attest van regelmatige lesbijwoning in het onthaalonderwijs geactualiseerd: de verwijzing naar een minimale termijn van negen maanden wordt geschrapt, zodat attesten aansluiten bij de onderwijspraktijk waarin de klassenraad bepaalt wanneer een leerling een volledige en effectieve periode onthaalonderwijs heeft doorlopen. De maatregelen verhogen de toegankelijkheid en de administratieve organisatie van het traject, in overeenstemming met de doelstelling om het inburgeringstraject te optimaliseren.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Beleidsveld: Integratie en Inburgering

Inhoudelijk structurelement: Integratie en Inburgering

Beleidsdoelstelling: Uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029 en de Beleidsnota 2024-2029 Integratie, Inburgering en Samenleven.

A. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Advies Inspectie van Financiën: Advies van 16 april 2026.

Wetgevingstechnisch- en taaladvies: Advies 2026/128 van 22 april 2026.

JoKER-advies (kind- en jongereneffectrapport): Advies van 27 april 2026.

Begrotingsakkoord: Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, werd aangevraagd op 30 april 2026.

Op 29 mei 2026 werd het voorontwerp van decreet een **eerste keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering**:

- VR 2026 2905 DOC.0489-1 QUINQUIES
- VR 2026 2905 DOC.0489-2 QUINQUIES
- VR 2026 2905 DOC.0489-3 QUINQUIES
- VR 2026 2905 DOC.0489-4 QUINQUIES

Het advies van de **strategische adviesraden** werd ingewonnen.

De **Vlaamse Onderwijsraad (Vlor)** ziet af van advisering. Ze kijkt uit naar de concretisering van verschillende maatregelen in het uitvoeringsbesluit, en vraagt om de onderwijspartners te betrekken bij de verdere uitwerking van het decreet.

Op 9 juni 2026 verstrekte de **Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC)** het advies nr. 2026/060. Naar aanleiding van dit advies werden volgende wijzigingen aangebracht aan het voorontwerp van decreet:

- in artikel 46/6, tweede lid, van het decreet van 7 juni 2013 worden de woorden “categorieën van” behouden, zodat wordt aangesloten bij de terminologie van de Algemene Verordening Gegevensbescherming;
- de bewaartermijn voor persoonsgegevens in de antwoorden op bevragingen die worden gebruikt voor wetenschappelijk of historisch onderzoek en voor statistische doeleinden wordt aangepast van honderd jaar naar dertig jaar.

Op 1 juli 2026 verstrekte de **Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)** haar advies. Dit advies gaf geen aanleiding tot wijzigingen aan het voorontwerp van decreet. De repliek op de geformuleerde opmerkingen is opgenomen in de memorie van toelichting.

Op 6 juli 2026 verstrekte de **Vereniging van Vlaamse steden en gemeenten (VWSG)** haar advies. Dit advies gaf geen aanleiding tot wijzigingen aan het voorontwerp van decreet. De repliek op de geformuleerde opmerkingen is opgenomen in de memorie van toelichting.

Op 7 juli 2026 verstrekte de participatieorganisatie **LEVL** haar advies. Dit advies gaf geen aanleiding tot wijzigingen aan het voorontwerp van decreet. De repliek op de geformuleerde opmerkingen is opgenomen in de memorie van toelichting.

De repliek op de opmerkingen van de adviesraden waarvoor geen aanpassing van het voorontwerp van decreet vereist is, kan teruggevonden worden in de memorie van toelichting.

Bijkomende wijzigingen aan het voorontwerp van decreet

Naast de wijzigingen die voortvloeien uit de ontvangen adviezen werden nog een aantal bijkomende wijzigingen aangebracht aan het voorontwerp van decreet. Deze wijzigingen vloeien voort uit juridische verfijning en verdere uitwerking van de voorgenomen beleidsmaatregelen. De aangebrachte wijzigingen wijzigen de beleidsdoelstellingen van het voorontwerp niet, maar beogen de uitvoerbaarheid en rechtszekerheid van de regeling te versterken.

De bijkomende wijzigingen worden hieronder kort toegelicht. Een nadere verantwoording en artikelsgewijze toelichting werden opgenomen in de memorie van toelichting.

Meer bepaald gaat het om volgende wijzigingen:

- voortraject op inburgering voor derdelands arbeidsmigranten en hun meerderjarige familieleden:

In artikel 27 van het decreet 7 juni 2013 wordt door een toevoeging aan de nieuwe paragraaf 3/1 verduidelijkt dat de verplichting voor derdelands arbeidsmigranten en hun meerderjarige familieleden om het voortraject te volgen vervalt wanneer zij niet langer zijn ingeschreven in het Rijksregister in een gemeente van het Nederlandse taalgebied. In tegenstelling tot de reguliere inburgeringsplicht, herleeft deze verplichting niet wanneer de betrokkene zich later opnieuw in het Nederlandse taalgebied vestigt.

- verduidelijking van de regeling voor personen met beperkte leercapaciteiten:

In artikel 29 van het decreet van 7 juni 2013 wordt een nieuwe paragraaf 4 ingevoegd die bepaalt dat bij de uitvoering van het inburgeringstraject rekening kan worden gehouden met de leermogelijkheden van de inburgeraar. Er wordt bepaald dat als het voor een inburgeraar door beperkte leercapaciteiten onmogelijk is om de doelstellingen van vormingspakketten te behalen, een aangepast traject kan worden gevolgd. Hierdoor wordt de mogelijkheid om het traject af te stemmen

op beperkte leercapaciteiten niet langer beperkt tot verplichte inburgeraars, maar uitgebreid tot alle inburgeraars. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om de nadere regels hierover vast te stellen.

- invorderingskader binnen het inburgeringsbeleid:

De toepasselijkheid van het decreet van 19 april 2024 tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen wordt voor de reguliere retributie voor het inburgeringstraject, de retributie voor het voortraject en de administratieve geldboete uitdrukkelijk decretaal verankerd. Deze verduidelijking verhoogt de transparantie en zorgt voor een uniforme en consistente regeling van de invordering binnen het inburgeringsbeleid.

- inwerkingtreding van de verhoging van het taalniveau naar B1 mondeling in het gebied Brussel-Hoofdstad:

De inwerkingtredebepaling wordt aangevuld met een specifieke regeling voor de inwerkingtreding van de wijziging van de doelstelling van het vormingspakket Nederlands als tweede taal. Hierdoor kan voor inburgeraars die ingeschreven zijn in een gemeente van het Nederlandse taalgebied en voor inburgeraars die ingeschreven zijn in een gemeente van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad een afzonderlijke datum van inwerkingtreding worden vastgesteld.

- schrapping van sociaal vertalen:

Als onderdeel van de kerntaak taalbeleid, biedt het EVA onder meer dienstverlening rond sociale tolken en vertalen aan. Zoals bepaald in artikel 43/1 van het decreet van 7 juni 2013 is sociaal vertalen een instrument dat de schriftelijke communicatie ondersteunt van de gebruikers met anderstalige cliënten, door de geschreven boodschap volledig en getrouw om te zetten uit een brontaal in een doeltaal. In de praktijk werd deze dienstverlening al bijna volledig afgebouwd. Vooral de verdere digitalisering van communicatie, een ruimer, goedkoper en kwalitatiever aanbod op de private markt en de inzet van automatische vertaaltechnologie, heeft de vraag naar deze dienstverlening sterk doen dalen. Daarom wordt ervoor gekozen om deze dienstverlening volledig af te bouwen en dus ook in de regelgeving te schrappen.

2. INHOUD

Hiervoor verwijzen we naar de nota aan de Vlaamse Regering VR 2026 2905 DOC.0489-1 QUINQUIES bij de eerste principiële goedkeuring van 29 mei 2026.

Voor de artikelsgewijze bespreking van de artikelen van voorliggend voorontwerp van decreet wordt verwezen naar de bijhorende memorie van toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Hiervoor verwijzen we naar de nota aan de Vlaamse Regering VR 2026 2905 DOC.0489-1 QUINQUIES bij de eerste principiële goedkeuring van 29 mei 2026.

B. ESR-TOETS

Hiervoor verwijzen we naar de nota aan de Vlaamse Regering VR 2026 2905 DOC.0489-1 QUINQUIES bij de eerste principiële goedkeuring van 29 mei 2026.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Hiervoor verwijzen we naar de nota aan de Vlaamse Regering VR 2026 2905 DOC.0489-1 QUINQUIES bij de eerste principiële goedkeuring van 29 mei 2026.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Hiervoor verwijzen we naar de nota aan de Vlaamse Regering VR 2026 2905 DOC.0489-1 QUINQUIES bij de eerste principiële goedkeuring van 29 mei 2026.

4. VERDER TRAJECT

Dit voorontwerp van decreet wordt na de tweede principiële goedkeuring voorgelegd voor advies aan de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij te gelasten over het voormelde voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij,

Hilde CREVITS